

Studieplan 2007/2008

Videreutdanning i aldring og eldreomsorg

Studieprogramkode

VVIE

Innledning

Fagplanen for videreutdanning i "Aldring og eldreomsorg" bygger på Rammeplan og forskrift for videreutdanning i aldring og eldreomsorg, fastsatt av Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet desember 2005.

http://www.regjeringen.no/upload/kilde/kd/pla/2006/0002/ddd/pdfv/269390-rammeplan_for_videreutdan

Tidligere fagplan for videreutdanning i "aldring og eldreomsorg" ved Høgskolen i Gjøvik, Avdeling for helsefag, gjennomgikk en omfattende revisjonen 2002/ 2003 hvor emneområdet aldersdemens ble innlemmet som et mulig fordypningsområde innen et samlet videreutdanningstilbud "aldring og eldreomsorg" som gir formell kompetanse 60 studiepoeng.

Årets revisjon innebærer at antall moduler er redusert fra 6 til 3, i samsvar med rammeplanens 3 hovedemner, og enkelte delemner har fått noe endret omfang.

Fagplanen er godkjent i høgskolestyret juni 2007.

Studiets varighet, omfang og nivå

Studiet "aldring og eldreomsorg" tilrettelegges som et modulbasert deltidsstudium over 2 år. Normert studietid er 2 år med progresjon svarende til halv tid, det vil si en forventet studieinnsats på ca. 20 timer pr. uke.

Studiet gir formell kompetanse 60 studiepoeng innen høyere utdanning, og er en klinisk videreutdanning og yrkesfaglig spesialisering innen aldring og eldreomsorg.

Studiet er tverrfaglig og tilrettelagt for sykepleiere og andre med 3-årig helse- og sosialfaglig utdanning. Studiet eller deler av studiet kan søkes innpasset som del av et masterstudium.

Forventet læringsutbytte

Videreutdanningen innen aldring og eldreomsorg skal bidra til en helse- og sosialtjeneste av høy faglig kvalitet gjennom å øke studentenes kompetanse innen gerontologi/ geriatri/ aldersdemens med vekt på praksisrelevans, klinisk spesialisering, fagutvikling og kvalitetsforbedring innen tjenestetilbudet.

Studiet skal gi en innføring og delaktighet i det faglige utviklingsarbeidet innen eldreomsorg/ gerontologi/ geriatri og alderspsykiatri med spesiell vekt på aldersdemens - og den forskning som foregår innen fagområdene.

Studiet vektlegger praksisrelevans for målgrupper av helsepersonell innen både kommunal helsetjeneste og spesialisthelsetjeneste, kliniske perspektiver innen aldring og eldreomsorg og kunnskap om strategier og metoder for endrings- og fagutviklingsarbeid.

Studentene skal etter endt utdanning:

- ha videreutviklet kunnskaper i gerontologi og geriatri; - om aldersforandringer, Eldres levekår, livskvalitet, ressurser, funksjonssvikt, behov, sykdommer, eldre som brukere av helse- og sosialtjenester, samfunnets rammebetingelser.
- kunne anvende disse kunnskapene i behandling, omsorg og veiledning av eldre og deres pårørende, inkludert eldre med spesielle behov, herunder aldersdemens
- kunne anvende gerontologisk og annen relevant forskning i arbeidet med og for eldre
- kunne drive forebyggende arbeid ved å vurdere og påvirke ulike faktorer som virker inn på Eldres

livssituasjon

- kunne iverksette, i samarbeid med andre yrkesgrupper, rehabiliterende tiltak på person- og samfunnsplan
- kunne ta initiativ til tverrfaglig samarbeid ved å anerkjenne og gjøre bruk av andre faggruppers kompetanse og frivillige medarbeidere på en hensiktsmessig og fleksibel måte
- kunne planlegge og dokumentere egen virksomhet
- kunne tale eldres sak og påvirke beslutningsprosesser i offentlig og privat sektor
- ha utviklet forståelse og respekt for de eldres livserfaring og livssituasjon og ta utgangspunkt i dette i arbeidet med eldre
- ha forståelse for hvordan ulike menneskesyn kan få konsekvenser for yrkesutøvelse i forhold til eldre mennesker
- kunne begrunne sine vurderinger og beslutninger på et rettslig og etisk holdbart grunnlag og være kritisk til egen yrkesrolle.

Målgruppe

Målgruppe for studiet er sykepleiere og andre med 3-årig helse- og sosialfaglig utdanning.

Opptakskrav og rangering

For opptak til videreutdanningen innen ”aldring og eldreomsorg” kreves:

Treårig helse- og sosialfaglig utdanning eller annen relevant utdanning på høyskole- eller universitetsnivå. Søkere med 2-årig helse- og sosialfaglig utdanning etter tidligere rammeplan kan også tas opp. Søkere med annen 3-årig høyskole- eller universitetsutdanning kan etter særskilt vurdering tas opp.

Minimum ett års relevant yrkespraksis etter fullført utdanning

Studiets innhold, oppbygging og sammensetning

Studiet er delt inn i 3 moduler med en indre faglig progresjon og sammenheng. Samtidig er studieprogrammet organisert slik at studenter kan ta enkeltvis moduler:

1. VIU8221: Aldring og eldre menneskers livsvilkår (12 studiepoeng)

1A: Normal aldring (6 studiepoeng)

1B: Aldring i sosiologisk, demografisk og kulturelt perspektiv (6 studiepoeng)

2. VIU8231: Sykdom, funksjonssvikt og mestring i eldre år (18 studiepoeng)

2A: Somatiske sykdommer relatert til høy alder

2B: Alderspsykiatri og aldersdemens

2C: Mestring, sorg- og tapsreaksjoner i alderdommen

3. VIU8341: Organisering og utøvelse av helse- og sosialtjenester til eldre mennesker (30 studiepoeng)

3A: Organisering av helse- og sosialtjenestene (6 studiepoeng)

3B: Yrkesutøvelse og arbeidsmåter - herunder fordypningstema 9 studiepoeng (18 studiepoeng)

3C: Kvalitetsutvikling (6 studiepoeng)

I starten av studiet utarbeider hver student egen målsetting. I hver av modul 1 og 2 utarbeider studentene en skriftlig hjemmeeksamen. I modul 3 utarbeider studentene en praksisrettet fordypningsoppgave tilsvarende 12 studiepoeng i arbeidsomfang (16 uker v/ deltids studie).

Alle studiekraav innen modul 1 og 2 må være vurdert til bestått innen oppstart på fordypningsoppgaven i modul 3.

Organisering av læringsmiljøet

Undervisningsopplegget gjennomføres ved hjelp av fleksible læringsmetoder i et helhetlig pedagogisk

opplegg:

- Undervisningssamlinger ved Høgskolen i Gjøvik ca. 3-4 dager i måneden
- Nettbasert undervisning og veiledning
- Grupper med tilknytning til de ulike regionene studentene kommer fra
- Gruppevis/ individuelle logger og oppgaveskriving
- Selvstudier

Det legges opp til varierte undervisningsformer; - forelesninger, seminarer, individuell veiledning, veiledning i gruppe, studentstyrt basisgruppearbeid og kollokvier. Det vil legges til rette for problembasert undervisning der dette er hensiktsmessig.

Studentaktive metoder vil vektlegges gjennom hele studiet i tilknytning til arbeidsformer som ressursforelesninger, dialogpedagogikk, oppgaveskriving og diskusjon/ veiledning basert på erfaringer i daglig klinisk arbeid.

Alle har krav på individuell veiledning og tilbakemeldinger på egen læring og prestasjoner. Deltakelse på oppgaveseminarer og i den forbindelse framlegg for medstudenter/ respons på medstudenters oppgaver er obligatorisk. I forbindelse med oppgaveskrivingen legges det opp til at studentene skal kunne oppøve ferdigheter i å søke forskningsbasert litteratur via elektroniske databaser. Undervisningsplanen vil inneholde en nærmere redegjørelse for organisering, undervisnings- og vurderingsformer.

STUDIETS INNHOLD

Ett av opptakskravene til Videreutdanning i aldring og eldreomsorg er ”Minimum ett års relevant yrkespraksis etter endt utdanning”. Flere av studentene vil ha et betydelig antall år i yrkespraksis bak seg før de søker utdanningen. Pedagogikken har utviklet seg siden den gang, og dagens studentrolle vil dermed for manges vedkommende være betydelig endret siden sist de var studenter, - fra utdanninger som i vesentlig grad baserte seg på ”kateterforelesinger”, til utdanninger som i betydelig grad erkjenner egne erfaringer og refleksjon (individuell eller sammen med andre) som vesentlige kilder til egen læring. I denne forbindelse setter studentene opp egen målsetting innenfor studiets rammer, tilpasset egne ønsker/ behov.

Som en følge av dette vil det innledningsvis i utdanningen bli gitt en innføring i dagens studentrolle, herunder om de rettigheter og plikter en som student anno 2007 har, samt om ”den reflekterte praktiker”.

Det har videre i løpet av få år skjedd en rivende utvikling innen informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT). En konsekvens av dette er at teknologien er blitt mer brukervennlig og dermed sees på som et nyttig verktøy også innen utdanning.

Høgskolen i Gjøvik benytter ClassFronter som sitt verktøy (i kombinasjon med samlinger ved høgskolen) både ved innlevering av studentarbeider, ved veiledning/tilbakemeldinger fra lærer samt i den fortløpende kommunikasjon mellom studenter og lærere. Alle som begynner ved videreutdanningen vil få tilbud om grunnleggende opplæring i IKT, herunder ClassFronter. Under delemner der det faller naturlig, vil det bli fokusert på momenter knyttet til universell utforming.

MODUL 1. Aldring og eldre menneskers livsvilkår VIU8221 (12 studiepoeng)

I modul 1 skal studentene tilegne seg forståelse for hvordan eldre menneskers livshistorie og livssituasjon påvirker deres opplevelse og erfaringer, herunder at kvinner og menn opplever og mestrer det å bli gammel på forskjellig måte.

1A: Normal aldring (6 studiepoeng) – emneområder:

- Synet på aldring og eldre mennesker i et historisk perspektiv
- Eldre menneskers livshistorie og erfaring – betydning for alderdommen
- Aldring; - fysisk, psykisk, sosialt og kulturelt

- Funksjonshemming og aldring
- Eldre mennesker med psykisk utviklingshemming
- Den naturlige død, synet på døden i historisk og kulturelt perspektiv

1B: Aldring i sosiologisk, demografisk og kulturelt perspektiv (6 studiepoeng)

- emneområder:

- Befolkningsutvikling
- Eldres levekår og livskvalitet
- Rolle og rolleendring i alderdommen
- Eldres posisjon og påvirkningsmuligheter i politikk og samfunnsliv
- Det å bli gammel i flerkulturelt perspektiv

Mål for modul 1

Etter denne modulen forventes det at studenten

- har kunnskaper om normale aldringsprosesser
- har kunnskaper om og innsikt i sammenhenger mellom livsvilkår og funksjonsevne hos eldre mennesker
- har kunnskaper om aldring i et sosiologisk, demografisk og kulturelt perspektiv
- har forståelse for kunnskapsmessige, psykologiske, sosiale og kulturelle aspekter som innvirkende faktorer i holdninger og atferd i forhold til eldre og aldring
- er bevisst etniske minoriteters og psykisk utviklingshemmedes spesielle behov i alderdommen
- er bevisst ulike arenaer hvor eldre har mulighet for påvirkning og posisjon

MODUL 2. Sykdom, funksjonssvikt og mestring i eldre år VIU8231 (18 studiepoeng)

En regner i dag med at nærmere 70.000 personer i Norge har demens, og nyere norske studier viser at ca 80 % av beboerne i sykehjem har en demenssykdom. På denne bakgrunn vil demens bli vektlagt i modul 2. Studentene skal videre tilegne seg økte kunnskaper om de vanligste sykdommene hos eldre samt en forståelse for at årsaker til sykdom ofte er sammensatt av flere faktorer som gjensidig påvirker hverandre.

Det legges vekt på forebygging, rehabilitering og hvordan ulike tap kan påvirke funksjonsevne og livskvalitet.

2A: Somatiske sykdommer relatert til høy alder – emneområder:

- akutte sykdommer og skader hos eldre mennesker; - diagnostikk, behandling og rehabiliteringsprinsipper
- progredierende og kroniske sykdommer (inkludert sansesvikt); - diagnostikk og behandlingsprinsipper
- medikamentell behandling av eldre
- ernæring i forhold til helse og sykdom
- munnhelse
- forebyggende arbeid i forhold til sykdom og funksjonssvikt hos eldre

2B: Alderspsykiatri og aldersdemens – emneområder:

- depresjoner
- forvirringstilstander
- utvikling av aldersdemens
- biologiske, psykologiske og sosiale aspekter
- diagnostiske metoder, differensialdiagnostiske problemer
- prinsipper og teorier for behandling og omsorg av aldersdemente

2C: Mestring, sorg- og tapsreaksjoner i alderdommen – emneområder:

- evne til omstilling og mestring
- sorg og sorgreaksjoner
- krise- og tapsreaksjoner
- ensomhet, isolasjon og sosiale nettverk
- eldres opplevelse av kronisk sykdom, funksjonssvikt og det å være hjelpemottaker
- selvmord blant eldre

Mål for modul 2

Etter denne modulen forventes det at studenten

- har spesialkunnskaper om eldre og deres pårørende som brukere av helse- og sosialtjenesten
- har geriatrike spesialkunnskaper i forhold til omsorg, diagnostisering og behandling av somatiske sykdommer i eldre år
- har geriatrike spesialkunnskaper i forhold til omsorg, diagnostisering og behandling av psykiske sykdommer i eldre år
- kan bidra til helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende arbeid ved å kunne vurdere og påvirke faktorer som virker inn på eldres livssituasjon
- har kunnskaper om og innsikt i eldre menneskers opplevelse av sorg- og krisereaksjoner i forbindelse med livssituasjon
- kan bidra til aktiv livshjelp og forberedelser til en verdig død

MODUL 3. Organisering og utøvelse av helse- og sosialtjenester til eldre mennesker VIU8241 (30 studiepoeng)

I modul 3 skal studentene videreutvikle sine kommunikasjons- og samarbeidsferdigheter i forhold til eldre og deres pårørende. Brukermedvirkning i utforming av tjenester vil stå sentralt. Studentene skal kunne anvende aktuelle lover og forskrifter, og ha oversikt over ulike omsorgsnivåer og frivillige organisasjoners plass i arbeidet for eldre.

Studentene skal videre oppøve ferdigheter i kritisk bruk av forskningsresultater samt i dokumentasjon og i planlegging av tjenestetilbud. Høy yrkesetisk standard er sentralt for kvaliteten på helse- og sosialtjenestene, og studentene skal utdype sine kunnskaper om - og forståelse for hvordan menneskesyn og etiske vurderinger virker inn på utøvelsen av tjenesten.

9 av studiepoengene i modulen inngår i en fordypning, se nærmere under 3A og 3B hvilke delemner som inngår.

3A: Organisering av helse- og sosialtjenestene (6 studiepoeng) - emneområder:

- Lover som setter rammer for helse- og sosialtjenestene
- Eldres rettssikkerhet, lovbaserte rettigheter og plikter
- Lovgivning og etiske vurderinger
- Familieomsorg, frivillige organisasjoner (inngår i fordypning)
- Samordning av tjenester, planlegging og organisering
- Geriatrik og psykiatrisk spesialisthelsetjeneste
- Hjemmebaserte, institusjonsbaserte og integrerte tjenester
- Prioritering av ressurser
- Lovregulerte og tilrettelagte boliger
- Saksbehandling og utredning

3B: Yrkesutøvelse og arbeidsmåter (9 studiepoeng + 9 studiepoeng fordypning) – emneområder:

- Ulike yrkesgrupper og deres faglige tilnærming i arbeid med eldre

- Helse- og sosialarbeid i forhold til miljø, nettverk, pleie og omsorg (inngår i fordypning)
- Tiltakskjede/ omsorgskjede
- Brukermedvirkning (inngår i fordypning)
- Pårørendes situasjon, støtte og veiledning (inngår i fordypning)
- Kommunikasjonsteori og samhandling
- Eldre og overgrep
- Undervisning, rådgiving og personalveiledning
- Menneskesyn og konsekvenser for yrkesutøvelse
- Ethiske teorier og dilemmaer i vurdering og valg av tiltak

3C: Kvalitetsutvikling (6 studiepoeng) – emneområder:

- Endringsstrategier og kvalitetsutvikling
- Registrering og dokumentasjon av eget og etatens arbeid
- Prosjektplanlegging, gjennomføring og evaluering
- Tolkning og anvendelse av forskningsresultater
- Å arbeide med eldre; - positive og problematiske aspekter

Mål for modul 3:

Etter denne modulen forventes det at studenten

- har økt innsikt i rammebetingelser som påvirker utviklingen av helse- og sosialtjenester for eldre
- har økt innsikt i organiseringen av helse- og sosialtjenester med fokus på tjenester for eldre
- kan begrunne sine vurderinger og beslutninger på et faglig, rettslig og etisk holdbart grunnlag
- viser vilje og evne til tverrfaglig samarbeid
- har videreutviklet metodekunnskaper og evne til kritisk refleksjon over etisk og faglig grunnlag for yrkesutøvelse
- har kunnskaper om aktuelle vitenskapelige kunnskapsparadigmer
- har innsikt i den vitenskapelige arbeidsprosessen
- kan bidra til kvalitetsutviklende endringsarbeid innen helse- og sosialtjenestene med vekt på tjenestetilbudene til eldre
- har grunnleggende kunnskaper om forskningsdesign og metode som grunnlag for faglig utvikling

FORDYPNINGSOPPGAVE MED EMPIRISK FORANKRING

(12 studiepoeng)

Valgfrie emneområder:

- Helse- og sosialarbeid i forhold til miljø, nettverk, pleie og omsorg
- Pårørendes situasjon, støtte og veiledning
- Kommunikasjon og samhandling
- Undervisning, rådgiving og personalveiledning
- Aldersdemens; - diagnostikk, behandling og omsorg.
- Rehabilitering relatert til eldre med funksjonshemming
- Flerkulturelt perspektiv; - omsorg for eldre med minoritets - etnisk bakgrunn
- Akutte sykdommer og skader hos eldre mennesker
- Helsefremmende og forebyggende arbeid i forhold til sykdom og funksjonssvikt hos eldre
- Aldring, helse og teknologi

Fordypningsoppgaven gjennomføres individuelt eller i gruppe.

Studenten velger selv tema for fordypningsoppgaven innenfor de rammer for emneområder høgskolen har satt, og legger opp relevant litteratur i samarbeid med veileder. Selvvalgt litteratur må være relevant for problemstillingen, og skal godkjennes av veileder. Andre fordypningsemner enn de foreslåtte kan godkjennes etter nærmere drøfting med høgskolens undervisningspersonale.

VURDERINGER

Det legges vekt på vurderingsformer som understøtter studentenes læring og som gir tilbakemelding underveis. Alle oppgaver gir rom for en viss valgfrihet for studenten.

Vurderingsformene i Videreutdanning i aldring og eldreomsorg struktureres på følgende måte:

- Modul 1 og 2:

Det blir gitt tilbakemelding fra lærer/ veileder på studentens egen målsetning/ studieplan tidlig i studiet.

Studentene jobber regelmessig (individuelt eller i grupper) med refleksjoner/ bearbeiding av faglige emner knyttet til ressursforelesinger. I den forbindelse leveres skriftlige logger fortløpende via ClassFronter (nettbasert). Det gis tilbakemelding fra medstudenter og lærer(e).

Eksamensoppgaver i modul 1 og 2 innleveres til fastsatt dato avslutningsvis innen hver modul (før oppstart av påfølgende modul).

Skriftlig hjemmeeksamen innen hver av disse modulene vurderes til bestått/ ikke bestått.

Eksamener innen modul 1 og 2 skal være vurdert til bestått innen oppstart i modul 3.

Detaljerte studiekraav og kriterier for bestått er nærmere beskrevet i undervisningsplanen.

- Fordypningsoppgaven

Dette er en valgfri fordypning hvor studenten (individuelt eller i gruppe) utarbeider en avsluttende fordypningsoppgave med empirisk forankring innen et relevant faglig emne. Oppgaven blir vurdert på grunnlag av skriftlig framstilling og muntlig eksamen. Vurderingen foretas av intern og ekstern sensor og uttrykkes ved en sekstrinns karakterskala, A-F, hvor A er beste karakter og F = Ikke bestått.

Nærmere beskrivelser om fordypningsoppgaven finnes i undervisningsplanen.

Kriterier for vurdering av fordypningsoppgaven

- problemstilling, mål og hensikt skal presenteres på en klargjørende måte
- nødvendige presiseringer og avgrensninger skal tydeliggjøres
- oppgavens innhold skal være disponert gjennom en oversiktlig og logisk framstilling
- metodisk tilnærming og framgangsmåte skal forklares og begrunnes
- kliniske implikasjoner skal presenteres og diskuteres/evalueres
- oppgavens innhold skal vise faglig og etisk holdbar argumentasjon
- oppgavens innhold skal vise grundig og selvstendig arbeid med den valgte problemstillingen innen fordypningsområdet
- beskrivelse og dokumentasjon av evt. gjennomført endringsarbeid i praksis vektlegges
- oppgaven skal utformes og struktureres i overensstemmelse med veiledende retningslinjer for oppgaveskriving
- anonymisering av personopplysninger skal overholdes
- oppgavens omfang skal være i overensstemmelse med valg av metodisk tilnærming, innenfor en grense på min. 25 sider og maksimum 60 sider.

LITTERATUR

Ressurslitteratur for studiet presenteres i undervisningsplanen ved oppstart.

Undervisningsplanen gir nærmere informasjon om modulenes innhold og struktur.

Det er et krav at studentene har tilgang til PC med Internett - tilkøpling.

Internasjonalisering

Det finnes ingen utvekslingsmuligheter for dette studiet.

Klar for publisering

Ja

Godkjenning

Fagplan ble godkjent av Studienemnda i juni 2007

Utdanningsnivå

Moduler

Emnekode	Emnets navn	O/V *)	Studiepoeng pr. semester			
			S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)
VIU8221	<u>Aldring og eldre menneskers livsvilkår</u>	O	12			
VIU8231	<u>Sykdom, funksjonssvikt og mestring i eldre år</u>	O		18		
VIU8241	<u>Organisering og utøvelse av helse- og sosialtjenester til eldre mennesker</u>	O			15	15
		Sum:	12	18	15	15

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

VIU8221 Aldring og eldre menneskers livsvilkår - 2007-2008

Emnekode:

VIU8221

Emnenavn:

Aldring og eldre menneskers livsvilkår

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

12

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

- studenten har forståelse for kunnskapsmessige, psykologiske, sosiale og kulturelle faktorer som kan påvirke holdninger og atferd i forhold til eldre og aldring
- studenten har kunnskaper om normale aldringsprosesser
- studenten har kunnskaper om- og innsikt i sammenhenger mellom livsvilkår og funksjonsevne hos eldre mennesker
- studenten har kunnskaper om aldring i et sosiologisk, demografisk og kulturelt perspektiv
- studenten er bevisst etniske minoriteters og psykisk utviklingshemmedes spesielle behov i alderdommen
- studenten er bevisst ulike arenaer hvor eldre har mulighet for påvirkning og posisjonering

Emnets temaer:

Aldring og eldre mennesker i historisk perspektiv
Eldres livshistorie og erfaring - betydning for alderdommen
Aldring - fysiske, psykiske, sosiale og kulturelle aspekter

Funksjonshemming og aldring

Eldre mennesker med psykisk utviklingshemming

Den naturlige død - døden i historisk og kulturelt perspektiv

Demografi

Eldres levekår og livskvalitet

Rolle og rolleendring i alderdommen

Det å bli gammel i et flerkulturelt perspektiv

Eldres posisjon og påvirkningsmuligheter i politikk og samfunnsliv

Pedagogiske metoder:

Forelesninger
Gruppearbeid
Nettstøttet læring
Obligatoriske oppgaver
Refleksjon
Veiledning

Vurderingsformer:

Hjemmeeksamen, annet (se tekstfelt)

Vurderingsformer:

Eksamensoppgaven kan arbeides med i hele modulperioden. Leveres via ClassFronter.

Karakterskala:

Bestått/Ikke bestått

Sensorordning:

Rettes av emnelærer(e)

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Må være gjennomført innen oppstart fordypningsoppgave neste høst

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Ingen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for helse,omsorg,sykepleie

Emneansvarlig:

Høgskolelærer Magnar Sjevelås

Læremidler:

Litteratur: fra ressursliste og selvvalgt. Ressurslitteratur i undervisningsplan.

Erstatter:

VIU8041 - Aldring og eldre menneskers livsvilkår

Klar for publisering:

Ja

VIU8231 Sykdom, funksjonssvikt og mestring i eldre år - 2007-2008

Emnekode:

VIU8231

Emnenavn:

Sykdom, funksjonssvikt og mestring i eldre år

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

18

Varighet:

Høst og vår

Språk:

Norsk

Anbefalt forkunnskap:

- VIU8041 - Aldring og eldre menneskers livsvilkår
- VIU8221 - Aldring og eldre menneskers livsvilkår

Forventet læringsutbytte:

- studenten har spesialkunnskap om eldre og deres pårørende som brukere av helse- og sosialtjenesten
- studenten har geriatrisk spesialkunnskap i forhold til omsorg, diagnostisering og behandling av somatiske og psykiske sykdommer i eldre år
- studenten har kunnskap om og innsikt i eldre menneskers opplevelse av sorg- og krisereaksjoner i forbindelse med livssituasjon
- studenten kan bidra til helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende arbeid
- studenten kan bidra til aktiv livshjelp og forberedelser til en verdig død

Emnets temaer:**Somatiske sykdommer relatert til høy alder:**

Akutte sykdommer og skader hos eldre - diagnostikk, behandling og rehabilitering

Progredierende og kroniske sykdommer - diagnostikk og behandling

Medikamentell behandling av eldre

Ernæring relatert til helse, aldringsprosesser og sykdom

Munnhelse

Forebyggende arbeid i forhold til sykdom og funksjonssvikt hos eldre

Alderspsykiatri og aldersdemens:

Depresjoner

Forvirringstilstander

Aldersdemens: biologiske, psykologiske og sosiale aspekter, diagnostikk, differensialdiagnostiske problemer, prinsipper og teorier for behandling og omsorg

Mestring, sorg og tapsreaksjoner i alderdommen:

Evne til omstilling og mestring

Sorg og sorgreaksjoner

Krise- og tapsreaksjoner

Ensomhet, isolasjon og sosialt nettverk

Eldres opplevelse av kronisk sykdom, funksjonssvikt og det å være hjelpemottaker

Selv mord blant eldre

Pedagogiske metoder:

Forelesninger

Gruppearbeid

Nettstøttet læring

Samling(er)/seminar(er)

Veiledning

Vurderingsformer:

Hjemmeeksamen, annet (se tekstfelt)

Vurderingsformer:

Eksamensoppgaven kan arbeides med i hele modulperioden. Leveres via ClassFronter.

Karakterskala:

Bestått/Ikke bestått

Sensorordning:

Rettes av emnelærer(e)

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Må være gjennomført før oppstart på fordypningsoppgave høsten etterpå

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Ingen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for helse,omsorg,sykepleie

Emneansvarlig:

Høgskolelærer Magnar Sjevelås

Læremidler:

Litteratur: fra ressursliste og selvvalgt. Ressurslitteratur i undervisningsplan.

Erstatter:

VIU8051 - Sykdom, funksjonssvikt og mestring i eldre år

Klar for publisering:

Ja

VIU8241 Organisering og utøvelse av helse- og sosialtjenester til eldre mennesker - 2007-2008

Emnekode:

VIU8241

Emnenavn:

Organisering og utøvelse av helse- og sosialtjenester til eldre mennesker

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

30

Varighet:

Høst og vår

Språk:

Norsk

Forutsetter bestått:

- VIU8041 - Aldring og eldre menneskers livsvilkår
- VIU8051 - Sykdom, funksjonssvikt og mestring i eldre år
- VIU8221 - Aldring og eldre menneskers livsvilkår
- VIU8231 - Sykdom, funksjonssvikt og mestring i eldre år

Forventet læringsutbytte:

- Studenten:

har økt innsikt i rammebetingelser som påvirker utviklingen av helse- og sosialtjenester

har økt innsikt i organiseringen av helse- og sosialtjenester med fokus på eldreomsorg

kan begrunne sine vurderinger og beslutninger på et faglig, rettslig og etisk holdbart grunnlag

viser evne og vilje til tverrfaglig samarbeid

har kunnskaper om strategier og metoder for ressursmobilisering og endringsarbeid i lokalsamfunnet

Studenten:

har videreutviklet metodekunnskaper og evne til kritisk refleksjon over etisk og faglig grunnlag for yrkesutøvelse

har kunnskaper om vitenskapelige paradigmer og innsikt i den vitenskapelige arbeidsprosessen

kan bidra til kvalitetsutviklende endringsarbeid innen helse- og sosialtjenestene med vekt på

tjenestetilbudet til eldre

viser fordypningskunnskap innen valgt emneområde og redegjør for sentrale teoretiske perspektiver og

kliniske implikasjoner

har videreutviklet evnen til refleksjon, kritisk analyse og formidling av fagkunnskap

Emnets temaer:

Organisering av helse- og sosialtjenestene:
Lover som setter rammer for helse- og sosialtjenestene
Lovgivning og etiske vurderinger
Eldres rettsikkerhet, lovbaserte rettigheter og plikter
Familieomsorg, frivillige organisasjoner
Samordning av tjenester, planlegging og organisering
Geriatrisk og psykiatrisk spesialisthelsetjeneste
Hjemmebaserte, institusjonsbaserte og integrerte tjenester
Prioritering av ressurser
Saksbehandling og utredning

Yrkesutøvelse og arbeidsmåter:

Ulike yrkesgrupper og deres faglige tilnærming i arbeid med eldre
Helse- og sosialarbeid i forhold til miljø, nettverk, pleie og omsorg
Tiltakskjede/ omsorgskjede
Brukermedvirkning
Pårørendes situasjon, støtte og veiledning
Kommunikasjon og samhandling
Eldre og overgrep
Undervisning, rådgivning og personalveiledning
Menneskesyn og konsekvenser for yrkesutøvelse
Etiske teorier og dilemmaer i vurdering og valg av tiltak

Kvalitetsutvikling:

Endringsstrategier og kvalitetsutvikling
Registrering og dokumentasjon av eget og etatens arbeid
Prosjektplanlegging, gjennomføring og evaluering
Tolkning og anvendelse av forskningsresultater
Å arbeide med eldre - positive og problematiske aspekter

Pedagogiske metoder:

Forelesninger
Gruppearbeid
Nettstøttet læring
Samling(er)/seminar(er)
Veiledning

Vurderingsformer:

Hjemmeeksamen, annet (se tekstfelt)
Muntlig, individuelt

Vurderingsformer:

Hjemmeeksamen utføres i gruppe eller individuelt, og vil få en foreløpig bokstavkarakter. Hjemmeeksamen leveres både i papirversjon og via ClassFronter. Etter individuell muntlig høring vil den skriftlige karakteren kunne justeres med inntil én bokstavkarakter. Både skriftlig og muntlig må være bestått for at endelig karakter blir gitt. Studenter som ikke består skriftlig hjemmeeksamen, vil ikke få gå opp til muntlig høring. Nærmere beskrivelser om hjemmeeksamen finnes i undervisningsplanen.

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Ekstern sensor retter utvalg av de skriftlige besvarelsene, intern sensor retter alle. Ekstern og intern sensor deltar på muntlig høring.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Påfølgende høst, etter avtale med studenten

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Ingen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for helse,omsorg,sykepleie

Emneansvarlig:

Høgskolelærer Magnar Sjevelås

Læremidler:

Litteraturliste: fra ressursliste samt selvvalgt, inkl vitenskapelige artikler. Resurslitteratur i undervisningsplan.

Erstatter:

VIU8061-Org. og utøvelse, VIU8071-Endringsstrategier og kvalitetsutvikling, VIU8081-Valgfri fordypn.

Klar for publisering:

Ja